

Onderwerp Verzoek extra budget voor Veilig Thuis Kennemerland beschikbaar te stellen	
Nummer	2019/90774
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	JOS
Auteur	Siebinga, H.P.
Telefoonnummer	023-5113860
Email	hsiebinga@haarlem.nl
Kernboodschap	Veilig Thuis Kennemerland heeft een spilfunctie in het oplossen van acuut huiselijk geweld en het doorbreken van huiselijk geweld. De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer verstrekken hiervoor gezamenlijk subsidie aan Veilig Thuis. Gebleken is dat Veilig Thuis structureel meer geld nodig heeft om de taken naar behoren te kunnen uitoefenen. Gevraagd wordt om een bedrag van € 515.097 voor het jaar 2019 extra beschikbaar te stellen. Voor de jaren 2020 en verder volgt een voorstel in de Kadernota.
Behandelaar voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	Niet van toepassing
Besluit College d.d. 26 maart 2019	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Om extra middelen tot een bedrag van € 515.097 voor 2019 ter beschikking te stellen zodat Veilig Thuis Kennemerland in staat is de taken naar behoren uit te voeren. De kosten komen ten laste van de beschikbare middelen binnen het sociaal domein (budget Veilig Thuis, binnen beleidsveld 2.2 en 2.3) <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> de griffier, de voorzitter, </div>
--	--

1. Inleiding

Veilig Thuis Kennemerland heeft een spilfunctie in het oplossen van acuut huiselijk geweld en het doorbreken van huiselijk geweld. De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer verstrekken hiervoor gezamenlijk subsidie aan Veilig Thuis. Gebleken is dat Veilig Thuis structureel meer geld nodig heeft om de taken naar behoren te kunnen uitoefenen. De meerkosten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de invoering van de verbeterde Wet Meldcode per 1 januari 2019, de achterblijvende afschaling naar het lokale veld, een tekort aan personeel, het wegwerken van ontstane wachtlijsten en transitiekosten.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- Om extra middelen tot een bedrag van € 515.097 voor 2019 ter beschikking te stellen zodat Veilig Thuis Kennemerland in staat is de taken naar behoren uit te voeren. De kosten komen ten laste van de beschikbare middelen binnen het sociaal domein (budget Veilig Thuis, binnen beleidsveld 2.2 en 2.3)

3. Beoogd resultaat

Door aan Veilig Thuis Kennemerland voldoende middelen ter beschikking te stellen wordt een goede uitgangspositie gecreëerd om Haarlemse inwoners op tijd passende hulp te kunnen bieden wanneer er huiselijk geweld of kindermishandeling speelt. Bovendien kunnen inwoners ingeval van acute nood 24/7 de integrale crisisdienst jeugd bellen, waarbij als uitgangspunt geldt een multidisciplinaire aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Haarlem werkt hierin constructief samen met de andere zeven gemeenten in de regio Kennemerland/IJmond/Haarlemmermeer. Elke gemeente draagt naar rato bij.

4. Argumenten

1. *Veilig Thuis Kennemerland heeft wettelijke taken uit te voeren*

Veilig Thuis Kennemerland werkt voor de acht gemeenten van onze regio. Naast Haarlem zijn dat: Beverwijk, Bloemendaal, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Velsen, Zandvoort.

Veilig Thuis Kennemerland heeft de volgende (wettelijke) taken:

- Advies geven aan betrokkenen en professionals over huiselijk geweld en kindermishandeling
- Meldingen opnemen van professionals, vrijwilligers en 'omstanders'
- Uitvoeren van triage na melding
- Overdragen van de casus: naar een hulpverlener, naar het sociaal netwerk of het gezin zelf
- Onderzoek doen: kunnen we met zekerheid zeggen of hier huiselijk geweld of kindermishandeling speelt?

2. *Veilig Thuis Kennemerland heeft extra taken uit te voeren*

Daarnaast heeft Veilig Thuis Kennemerland een aantal opdrachten gekregen van de samenwerkende gemeenten. Deze taken moet de gemeente laten uitvoeren, als gevolg van ofwel de wet, ofwel landelijke afspraken:

- Het begeleiden en coördineren van het proces rond tijdelijk huisverboden
- Het coördineren van een integrale crisisdienst jeugd (ICD)
- Het coördineren van de multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling (MDA++)

Veilig Thuis Kennemerland voert deze taken uit.

3. *De meerkosten komen overeen met het landelijk beeld*

De meerkosten worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de invoering van de verbeterde Wet Meldcode per 1 januari 2019, de achterblijvende afschaling naar het lokale veld, een tekort aan personeel, het wegwerken van ontstane wachtlijsten en transitiekosten.

Veilig Thuis Kennemerland wijkt hiermee niet af van het landelijk beeld: in heel Nederland zijn de kosten van Veilig Thuis organisaties na 2015 enorm gestegen. Tegelijk hebben alle Veilig Thuis organisaties enorm veel moeite om voldoende en gekwalificeerd personeel aan te trekken, de taken op een goede manier in te richten en wachtlijsten te voorkomen.

4. *De kerntaken van Veilig Thuis worden zwaarder*

4.a. Verbeterde meldcode en nieuw handelingsprotocol: nieuwe inspectienormen

Op 1 januari 2019 is de vernieuwde wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ingegaan. Als gevolg hiervan is landelijk het handelingsprotocol van Veilig Thuis herzien. Concreet betekent dit dat:

- Er een toename aan meldingen wordt verwacht, doordat de wetgeving dit van professionals vraagt die onder de meldcode vallen

- Er nieuwe onderdelen aan de werkwijze zijn toegevoegd die extra uren inzet vragen in het kader van de zogeheten radarfunctie van Veilig Thuis:
 - Veiligheidsvoorwaarden en vervolg: Veilig Thuis werkt met hulpverleners aan heldere veiligheidsvoorwaarden die in het vervolgtraject de basis vormen voor het inschatten van duurzame veiligheid.
 - Monitoring: Veilig Thuis hoort alle betrokkenen na 3 en 12 maanden en langer indien nodig.
 - Uitgebreide check systemen: meer en beter onderzoek in verschillende systemen (andere Veilig Thuis organisaties in het land, vrouwenopvang e.a.) .

4.b. Productiviteit is in het verleden overschat: tijdelijk en structureel meer uren nodig

Veilig Thuis Kennemerland heeft in het verleden subsidie gekregen op basis van berekeningen van zowel Veilig Thuis zelf als op basis van een benchmark onderzoek. Voor 2019/2020 is een onderzoek gedaan naar de praktijk van Veilig Thuis Kennemerland, met inachtneming van de verbeterde Wet Meldcode en het nieuwe handelingsprotocol. Op basis hiervan blijkt dat er structureel meer geld nodig is.

Bovendien heeft Veilig Thuis te maken met verloop in het personeelsbestand en zal het bij uitbreiding moeten investeren in het opleiden van nieuwe medewerkers. Dit zorgt voor een tijdelijk lagere productiviteit.

5. De Integrale Crisisdienst Jeugd blijkt meer meldingen te ontvangen dan verwacht

De inzet van gemeenten bij de opzet van de Integrale Crisisdienst Jeugd (ICD) was dat dit een samenwerking tussen verschillende organisaties zou worden. Dit blijkt nog onvoldoende tot stand te zijn gekomen, waardoor Veilig Thuis Kennemerland een groter aandeel heeft dan andere organisaties. Gemeenten zijn hierover in gesprek met organisaties, maar vooralsnog is extra inzet nodig.

6. De multidisciplinaire aanpak vraagt om meer sturing

De verwachting is dat als gevolg van de vernieuwde Wet meldcode en het nieuwe handelingsprotocol meer casussen worden doorgeleid naar het MDA++ centrum (Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling en Centrum Seksueel Geweld).

7. Voor aanpak van de wachtlijst en kosten management wisseling zijn incidentele kosten gemaakt

Uw raad is eerder geïnformeerd over ontstane wachtlijsten bij Veilig Thuis Kennemerland. Er is extra formatie ingezet om de wachtlijsten weg te werken. Daarnaast is er een wisseling geweest in het management van Veilig Thuis Kennemerland, waaruit nog kosten voortvloeien, die niet uit reguliere middelen kunnen worden gedekt.

Financiën

In 2018 heeft Veilig Thuis Kennemerland (VTK) voor de verschillende onderdelen (reguliere taken, ICD, MDA++) subsidieverzoeken ingediend voor 2019. Er was nog geen overeenstemming over de onderbouwing en er waren veel onzekerheden. In de stuurgroep en het PFO Sociaal Domein Zuid-Kennemerland/IJmond van oktober 2018 is afgestemd om een deel van de subsidieaanvraag toe te kennen en het resterende deel op een later moment te beoordelen op basis van het complete beeld en de juiste onderbouwing. Eind januari 2019 is het complete en onderbouwde verzoek door Veilig Thuis ingediend. Voor de gemeente Haarlem betekent dit een bijdrage van €1.644.097. De gemeente Haarlem heeft voor 2019 een bedrag van € 1.129.000 voor Veilig Thuis begroot. Een deel (€ 821.727) is eind 2018 al beschikt, zodat Veilig Thuis de werkzaamheden in 2019 kan continueren. Voor 2019 is € 515.097 extra nodig. De kosten komen ten laste van de beschikbare middelen binnen het sociaal domein (beleidsveld 2.2 en 2.3). Conform de bestaande afspraken zullen we pas aan het einde van het jaar alle voor- en nadelen afrekenen via de reserve sociaal domein.

De financiering van Veilig Thuis Kennemerland komt ten dele uit regionale gelden die het Rijk specifiek voor deze doelstelling aan centrumgemeente Haarlem uitkeert. Daarnaast zorgen alle acht gemeenten voor financiering. Hieronder wordt de ontwikkeling van de begroting geschetst en een overzicht gegeven van wat is gevraagd, wat al begroot is en wat nog aanvullend nodig is.

Dit voorstel heeft betrekking op de kosten voor 2019. Het grootste deel van de kosten is structureel en een gedeelte incidenteel. Voor 2020 en volgend zal via de reguliere route van de Kadernota het verzoek formeel worden voorgelegd. De gevraagde bedragen voor 2019, 2020, 2021 zijn gebaseerd op de meerjarenbegroting van Veilig Thuis. De stijging tussen 2019 en 2020 is vooral toe te rekenen aan het feit dat het monitoring van zaken uit 2019 nog doorloopt naar 2020. Het nieuwe handelingsprotocol stelt dat na afronding van de actieve bemoeienis Veilig Thuis een monitoringsrol vervuld, na 3 en 12 maanden worden alle betrokkenen gehoord.

De verwachte daling van het bedrag in 2021 heeft te maken met de verminderde inzet van Veilig Thuis als gevolg van een verbeterde ketensamenwerking waardoor er een hogere directe overdracht naar het lokale veld mogelijk is. De bedragen van de decentralisatie uitkering zijn gebaseerd op de beschikbare bedragen voor 2019 en kunnen in de praktijk anders uitvallen.

Subsidie en dekking Veilig Thuis 2019 – 2021 e.v. (bedragen in € x 1)

	2019	2020	2021e.v.
Lasten			
Basistaken	6.053.554	6.733.378	6.082.380
Integrale Crisisdienst	763.595	763.595	763.595
Multidisciplinaire aanpak ++	584.734	584.734	584.734
Incidenteel 2019	602.233		
Totaal Subsidie	8.004.116	8.081.707	7.430.709
Dekking			
Rijksmiddelen Vrouwenopvang	2.342.000	2.342.000	2.342.000
Rijksmiddelen Vrouwenopvang incidenteel	200.000		
Bijdrage regiogemeenten	5.462.116	5.739.707	5.088.709
Totaal Dekking	8.004.116	8.081.707	7.430.709
Bijdrage Haarlem	1.644.097	1.727.652	1.531.701
Beschikbaar in begroting	1.129.000	1.028.000	1.028.000
Aanvullend nodig	515.097	699.652	503.701

Om de kwetsbaarheid van Veilig Thuis Kennemerland te verkleinen wordt momenteel onderzocht of Veilig Thuis Kennemerland als aparte entiteit binnen de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) kan worden ondergebracht.

5. Risico's en kanttekeningen

De verwachting is dat met de hierboven genoemde maatregelen de continuïteit van Veilig Thuis Kennemerland kan worden geborgd. Er is altijd een risico aanwezig, bijvoorbeeld doordat er schaarste is op de arbeidsmarkt. De gemeenten en Veilig Thuis Kennemerland zullen daarom steeds met elkaar in overleg blijven om de resultaten te monitoren.

6. Uitvoering

Dit voorstel betreft een aanvraag voor extra budget voor 2019. Structureel benodigd extra budget voor 2020 en volgende jaren wordt formeel via de reguliere route via de Kadernota aangevraagd, als onderdeel van de totale opgave.

Veilig Thuis Kennemerland zal via een subsidiebeschikking vanuit de acht gemeenten worden geïnformeerd over de aangevraagde subsidie voor 2019.